

عاشورا نماد وحدت اسلامی است

با فرارسیدن ماه محرم مسلمین جهان در کشورهای مختلف به عزاداری می پردازند تا یاد امام حسین (ع) را که با شهادت خود اسلام را زنده نمود گرامی بدارند. به همین مناسبت با حجت الاسلام والمسلمین دکتر سید مصطفی حسینی، از پژوهشگران پژوهشگاه مطالعات تقریبی به گفتگو پرداختیم. او معتقد است عاشورا نماد وحدت اسلامی است، زیرا اگر امام حسین(ع) نبود، اسلامی هم نبود.

ندای قرآن، تقریب کل عالم و بشریت است

حجت الاسلام دکتر حسینی در ابتدا با بیان اینکه قرآن کریم مسلمانان را امت واحده محسوب کرده است، میگوید: دعوت قرآن، دعوتی جهانی است. مدت ها است به تقریب مذاهب ورود کرده ایم در حالی که ندای قرآن، تقریب بین ادیان و همه بشریت است. آیه ۹۲ سوره انبیا بیان می کند باید تمام انسان ها در پرتو ربوبیت الهی تشکیل امت واحده دهند. خداوند رحیم در آیه ۶۴ سوره آل عمران با تعبیر «يَا أَهْلَ الْكِتَابِ» افراد را مورد خطاب قرار داده است. «يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنِنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ» یعنی ای اهل کتاب، از آن

کلمه حق که میان ما و شما یکسان است پیروی کنید و به جز خدای یکتا را نپرستید. باید به سمت محور و مبانی واحدی که تمام انسان‌ها و ادیان الهی دارند، حرکت کرده و متحد شویم. البته از این نظر که تقریب بین مذاهب می‌تواند منجر به تقریب بین ادیان شود خوب است اما هدف نهایی قرآن تشکیل امت واحد اسلامی بوده و تشکیل امت واحد اسلامی جز بر مبنای وحدت امکان شکل‌گیری ندارد. او تأکید می‌کند: متأسفانه برخی بر این باورند که برای رسیدن به تقریب باید باورها و آموزه‌های مذاهب کنار گذاشته شود اما این نگاه در همان مرحله اول با ناکامی مواجه است. تقریب به این معنا که دست از آموزه‌ها برداشته شود، برای هیچ شخصی قابل قبول نبوده و برداشتی منفی و اشتباه است. خدای بزرگ، پیامبر اسلام(ص) و قرآن کریم و... مشترکات بین مسلمانان هستند. مسلمانان باید به خاطر این اشتراکات فراوانی که در احکام، عقاید و... دارند با هم و در برابر دشمنانی که با اساس اسلام دشمن هستند صف واحد تشکیل دهند. همچنان که این روزها شاهد هستیم جهان غرب و کفار با وجود اختلاف عقیده و دینی بسیاری که با هم دارند، اتحادیه‌هایی واحد را تشکیل داده و با هم متحد شده‌اند.

امام حسین(ع) مخصوص شیعیان نیست

این کارشناس تقریب مذاهب اظهار می‌کند: معنای وحدت این است که با هم تفاهم داشته باشیم. برای رسیدن به این تفاهم باید مبانی فکری خود را روشن و در فضایی بدون غرض‌ورزی مطرح کنیم و گفت‌وگویی سالم و کاملاً بر مبنای آزاداندیشی، آزادفکری و تکریم متقابل داشته باشیم. به طور نمونه علامه امینی از افرادی بود که نه تنها شیعیان، بلکه شخصیت‌های برجسته اهل تسنن برای او احترام زیادی قائل بودند. او یکی از محورهای اختلاف بین شیعیان و اهل سنت، یعنی غدیر را به نحوی با منطق، درایت، عقلانیت و مبانی پذیرفته شده، مطرح کرد که اهل تسنن از آن استقبال کردند. وحدت دست برداشتن از عقیده نیست بلکه بیان عقیده با منطق و عقلانیت و با استفاده از دلیل و استدلال است.

او با اشاره به ماه محرم و برگزاری جلسات عزاداری و مجالس وعظ و خطابه و ارتباط آن با وحدت نیز توضیح می‌دهد: یکی از بزرگ‌ترین انحرافات و کج‌فکری‌هایی که در خصوص محرم و عاشورا وجود دارد این باور است که عاشورا و قیام امام حسین(ع) مختص شیعیان است، امام حسین(ع) مظهر تشیع و جناح مقابل هم مظهر اهل تسنن است که با همدیگر نبرد کردند و به شهادت حضرت(ع) و اصحابش منجر شد؛ این تفکر ناصواب است. در هیچ یک از سخنان امام حسین(ع) چنین مسئله‌ای دیده نمی‌شود. تمام بیانات و سخنان حضرت بحث اسلام و کفر و نفاق است. امام حسین(ع) مظهر و احیاگر اسلام ناب محمدی بود.

این استاد حوزه و دانشگاه در ادامه بیان می‌کند: امام حسین(ع) هنگام حرکت از مدینه فرمود:

«إِنَّمَا خَرَجْتُ لِمُطَلَبِ إِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدِّي». او خود را مصلح و حرکتش را اصلاح‌گری معرفی کرد و سخنان پدر بزرگوارش امام علی(ع) را شاهد بر هدف و رفتار خود قرار داد. یا سخن دیگر امام حسین(ع) «وَعَلَى الْإِسْلَامِ الْإِسْلَامُ إِذْ قَدَّ بُلِيَّةَ الْأُمَّةِ بِرَاعٍ مِثْلَ يَزِيدٍ» یعنی باید

فاتحه اسلام را خواند وقتی حاکمی مثل یزید بر جامعه حکومت می‌کند. در سیره امام حسین(ع) و البته تمام اهل بیت(ع) به هیچ عنوان بحث شیعیان و اهل سنت دیده نمی‌شود؛ تنها بحث اسلام و در مقابلش جبهه نفاق و کفر مطرح است.

قیام امام حسین(ع) برای نجات اسلام بود.

دکتر حسینی خاطرنشان می‌کند: در محرم تمام مسلمانان عزادار هستند. بسیاری از اهل تسنن در ماه محرم برای امام حسین(ع) عزاداری می‌کنند. برخی بزرگان اهل تسنن بر این باورند که جنایت یزید و واقعه عاشورا لکه ننگی بر دامن تاریخ اسلام است و جامعه اسلامی در آن زمان به حدی از انحطاط گرفتار شد که اهل بیت پیامبر(ص) که مظهر اسلام ناب است را از بین برد. پیامبر(ص) در حدیثی که از سوی علمای اهل سنت نیز مورد توجه قرار گرفته و از طریق یعلی بن مره عامری با سند صحیح در منابع اهل سنت آمده، می‌فرماید: «من مؤسس دین هستم، ابقا و احیاکننده و استمراردهنده دین، امام حسین(ع) است». مدیر گروه قرآن و حدیث پژوهشگاه مطالعات تقریبی یادآور می‌شود: عاشورا نماد وحدت اسلامی است نه تفرقه، چرا که اگر امام حسین(ع) نبود، اسلامی هم نبود و در هیچ یک از سخنان و خطبه‌های متعدد صحبتی از اهل سنت و شیعیان نشده است. در برابر امام حسین(ع) کفر واقعی در قالب اسلام قرار گرفته بود. اسلام نفاق در برابر اسلام ناب و مسلمانان شیعی و اهل سنت نتوانستند حقیقت را تشخیص دهند و دچار گمراهی شدند. قیام امام حسین(ع) برای نجات اسلام بود.

قیام امام حسین(ع) جهانی است

این استاد حوزه و دانشگاه به نقش نخبگان و پرچمداران حرکت‌های اصیل و اثرگذار در جامعه در مسیر وحدت و تقریب مذاهب اسلامی نیز اشاره و تصریح می‌کند: نخبگان در خط مقدم این جبهه هستند. آن‌ها افرادی هستند که شناخت و آگاهی‌شان از مباحث اسلامی بیش از دیگران است و باید بیشتر از همه به قرآن کریم توجه کنند. آن‌ها باید فرهنگ آزاداندیشی و ندای قرآن را بیشتر از پیش در جامعه نهادینه کنند. نخبگان باید تلاش کنند در جامعه روحیه، فکر و ظرفیت را آن‌قدر بالا ببرند که هر سخنی را بشنوند؛ به گوینده و مذهب او نگاه نکنند. حجت‌الاسلام دکتر حسینی به وظیفه نخبگان و بزرگان دینی به خصوص در ایام محرم الحرام اشاره کرده و می‌گوید: اینکه قیام امام حسین(ع) و عاشورا را فقط به شیعیان اختصاص دهیم و تنها شیعیان عزادار باشند ظلم عظیمی به شخصیت متعالی جهان اسلام و کسی است که اصل اسلام را از انحراف نجات و راه را به بشریت نشان داد. محرم ظرفیت بسیار بالایی برای اتحاد نه تنها مسلمانان که حتی مسیحیت و یهودیت دارد. امت واحده‌ای که شعار قرآن کریم است از طریق محرم و عاشورای امام حسین(ع) می‌تواند محقق شود. ندای معروف امام حسین(ع) که اگر دین ندارید، در دنیای خودتان آزاده باشید، شعار آزادی‌خواهی بر مبنای فطرت تمام انسان‌هاست. شعار امام حسین(ع) ندایی

جهانی است.

منبع: روزنامه قدس